ANUL I — 15 Februarie 1924 — No. 2

MONITORUL
Uniunei Oraşelor din România

Organ oficial al Asociaţiunei Comunelor urbane

Apare lunar sub conducerea Biuroului Central al Uniunei Oraşelor

ABONAMENTUL
Pe an: 240 lei

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
la Secretariatul General al Primăriei Capitalei, Str. Sf. Vineri
— — — — — Bucureşti — — — —

ABONAMENTUL
Pe an: 240 lei

Academia Română

SUMARUL:

1. Comunicări şi informaţiuni.
2. † Dr. Iulian Pop fost Primar al Clujului.
3. Memoriul Oraşului Timişoara pentru crearea unei Trupe de Teatru Naţional.
4. Activitatea Constructivă a Oraşelor noastre în ultimii ani de Ing. C. Sfinţescu.

BUCUREŞTI
Librăria ALEXANDRU STĂNCIULESCU
Bulevardul Elisabeta, No. 5
1924

www.dacoromanica.ro

PREȚUL CURENT

al Librăriei ALEXANDRU STĂNCIULESCU

PENTRU AUTORITĂȚI	Cal. II Lei	Cal. II B.	Cal. I. Lei	Cal. I. B.
Hârtie albă de scris semi-velină suta coale			35	—
„ „ velină superioară suta coale	40	—	50	—
„ „ pentru mașină foi suta coale			20	—
Hârtie sugativă diferite culori coala	2	50	4	—
Hârtie emică carbon pentru mașina negru violet suta	60	—	100	—
Plicuri Oficiale 1/8 suta			18	—
Creioane negre diferite mărci Harhmut etc. Duzina	24	—	36	—
„ roșii și albastre „ „ „	30	—	72	—
Tocuri pentru scris de la	2	—	5	—
Gume pentru creioane și cerneală „	2	—	4	—
Agrafe pentru corespondență cutia de 100			6	—
Cerneală analină doza pr. 1 kgr.			18	—
„ Antracin 1 kgr.			50	—
„ pentru Schapilograf.	12	—	20	—
Carton coperte de dosare tipărite %	150	—	225	—
Gumiarabică boabe în kgr.			100	—
Panglici pentru mașină 11, 13, 16 mm.			35	—
Piueze în cutii de 100 buc.	8	—	10	—
Tampoane cu sugativă de lemn și metal	15	—	20	—
Cutii cu ceară roșie 1/2 kgr.	40	—	60	—
Cutii cu peniță diferite mărci	25	—	50	—
Blocuri notese pentru biurou buc.	6	—	10	—
Schapilografe veritabile Berlin 4 metri lungime			200	—
Registre pentru intrare-eșire 100 foi pe hârtie albă format mare			100	—
Cutia cu 50 plicuri și 50 hârtie tipărite suta format mare			120	—
Tablouri Familia Regală Regele și Regina încadr. cu ramă perechea			300	—
Adrese tipărite hârtie velină I mia 1/2			350	—
„ „ „ „ I „ 1/4			250	—
Plicuri oficial 1/8 tipărite mia			270	—
Calendare Bloc pentru perete pe anul 1924.			20	—

Se execută ori-ce lucrări de tipografie și legătorie

Librăria ALEXANRDU STANCIULESCU

București, Bulevardul Elisabeta, 5.

www.dacoromanica.ro

COMUNICĂRI ŞI INFORMAŢIUNI

Al doilea număr al organului Uniunei Oraşelor din România apare cu o întârziere de două luni şi cu un sumar destul de sărac din următoarele cauze:

a) Deşi în No. 1 am comunicat că coloanele acestui organ stau la dispoziţie pentru orice chestiuni comunale (edilitate, administraţie, etc.) nu s'a primit nici un articol în tot acest lung interval, spre publicare.

b) Din cele 100 de oraşe intrate în Uniune n'a confirmat primirea revistei şi n'a cerut abonament decât DOUĂ ORAŞE.

c) Astfel fiind, facem din nou un călduros şi stăruitor apel la toate administraţiile oraşelor de a alimenta organul Uniunei cu materialul necesar.

Cea mai mare parte dintre oraşele membre în Uniune, sunt în restanţă cu plata taxelor pe anul 1923.

Cum viaţa şi desvoltarea acestei importante asociaţiuni reclamă formarea unui fond al ei, rugăm a se înainta taxa pe adresa Biuroului Central al Uniunei — Secretariatul General al Primăriei Capitalei.

Biroul Central al Uniunei a redactat toate modificările de adus Proectului de lege al unificărei administrative şi în curând se va convoca la Bucureşti oraşele din Comitet spre a da forma definitivă modificărilor necesare, după directivele principale date de Adunarea Generală a Uniunei, ţinută la Timişoara în luna Septembrie 1923.

www.dacoromanica.ro

† Dr. IULIAN POP

Fostul Primar al Orașului Cluj, a decedat la 22 Noembrie 1923.

Moartea fulgerătoare, care a învins tinerețea și vigoarea acestui om, a impresionat adânc de dureros pe toți acei cari l'au cunoscut pe Dr. Iulian Pop.

O exemplară putere de muncă, un larg spirit de inițiativă și un suflet plin de bunătate părintească, au fost alesele însușiri ale fostului Primar al Clujului.

Uniunea Orașelor din România, înjghebată la Cluj sub președinția Doctorului Iulian Pop în ziua de 11 Iunie 1922, este aproape pe de a întregul opera acestui om.

Pentru aceste considerațiuni, organul acestei asociațiuni „Monitorul Uniunei Orașelor" își face o pioasă datorie, deplângând sincer moartea prematură și neașteptată și arătând mai jos biografia Doctorului Iulian Pop.

Dr. Iulian Pop s'a născut la 12 Martie 1880 în Comuna Budușl Județul Solnoc Dobâca, din părinții Alexandru Pop, protopop și Aurelia Carșai. Studiile primare le-a făcut în comuna natală și Dej, cele secundare în Gherla și Blaj, iar Universitatea la Cluj. In 1902 a luat doctoratul în drept și a inceput stagiunea de practică avocațială în Bistrița, A luat parte la toate mișcările culturale și politice ale românilor din Transilvania. Membru fondator al Astrei și fondului de teatru, el a fost președintele despărțământului fondului de teatru din Bistrița, cum și a reuniunei de cântări. La începutul războiului fiind mobilizat pe loc a fost numit comandant militar al clinicilor universitare din Cluj, în care calitate a ajutat mult pe ofițerii și soldații români căzuți, adăpostindu-i în spital.

Revoluția l'a găsit în Cluj la Reg. austro-ungar 63, format din români, în calitate de căpitan. S'a pus în fruntea mișcărei naționale, denegând jurământul pentru republica ungară și colaborând la înființarea gărzei naționale și sfatului național clujan, al cărui membru conducător a fost ales. In Decembrie 1918 pleacă ca delegat la Târgul Mureș pentru întâmpinarea armaiei române de sub comanda D-lui G-ral Nicolcea, dela care solicită înaintarea armatei peste linia de demarcație.

In 24 Decembrie 1918 primește avangarda armatei în apropierea Clujului și salută în Piața Unirei intrarea armatei în numele gărzei naționale.

In Ianuarie 1919 primește însărcinarea dela Consiliul Dirigent de a prelua ad-ția comunală în Cluj și în calitate de Primar ia în primire toate ofiicile comunale, just ție, artă, muzee etc., predându-le autorităților românești nou instituite.

Ca primar al orașului Cluj Dr. Iulian Pop are neuitatul merit de a fi organizat și națio-

www.dacoromanica.ro

nalizat administrația română a unui oraș străin și pe atunci în complectă descompunere. în care, la declararea Unirei, abia se aflau câteva zeci de români intelectuali, dar dintre cari a știut să-și recruteze personalul corespunzător. Are neperitorul merit de a fi naționalizat Clujul prin toate mijloacele posibile ce-i stăteau la dispoziție. De numele lui este legată înființarea spitalului de femei, școalei de ucenici, înființarea și ajutorarea institutelor de binefacere ca azile pentru bătrâni și săraci, căminuri pentru orfanii de război, etc.

De numele lui este legată împroprietărirea cu loturi de case a funcționarilor de stat, precum și a artiștilor dela opera și teatrul național din Cluj, a ofițerilor superiori din garnizoană, precum și a funcționarilor comunali și județeni.

Meritul cel mai mare, în calitate de Primar, și l'a câștigat în jurul orânduirei gospodăriei comunale. Prin munca și priceperea lui a reușit să aranjeze datoriile de zeci de milioane ale Comunei, să echilibreze bugetul comunal, să refacă toate străzile orașului, și să îngrijească de procurarea alimentelor necesare populațiunei. Tratamentul uman față de cetățenii de sub ocrotirea s a și sentimentul de echitate atât față de cei care își adresau lui păsurile, cât și față de restul populației l'a făcut plăcut, iubit și neuitat în fața tuturor fără considerare de limbă ce o vorbeau.

Moartea lui a lăsat un mare gol în rândurile vrednicilor patrioți a bunilor organizatori și a oamenilor onești.

Moartea fostului primar Dr. I. Pop a deplâns-o toți cetățenii conștienți ai orașului Cluj, dând despre această dovadă prin prezența lor la solemnitatea funebră, într'un număr mare și ales.

www.dacoromanica.ro

Memoriul înaintat Ministerului Artelor

de către

oraşul Timişoara, în vederea creiării unei trupe permanente de teatru naţional pentru oraşele dela frontiera apuseană a ţării.

La Primăria oraşului Timişoara există o veche tradiţie de a sprijini în mod larg manifestaţiunile culturale şi artistice, ce se produc pe teritoriul oraşului. In fiecare an, la întocmirea bugetului anului viitor. Serviciul cultural al oraşului avea datoria să se ocupe de aproape de aceste probleme şi în special să se îngrijească de asigurarea stagiunii de teatru în cursul iernei. Sprijinul acordat de oraş teatrului a înlesnit existenţa trupelor de teatru în aşa măsură, că în timpul regimului maghiar s'a ajuns la stagiuni de 6—7 luni. Una dintre cele mai bune trupe de teatru din Budapesta juca în lunile Septembrie Martie în oraşul nostru, iar restul timpului într'un teatru de vară din Buda.

Imediat după revenirea Banatului la patria mumă, conducerea oraşului nostru s'a gândit că a sosit timpul să se facă şi pentru teatrul românesc cel puţin atâta cât s'a făcut la timpul său pentru teatrul german pe vremea regimului austriac şi pentru teatrul unguresc pe vremea regimului maghiar.

Incă în iarna anului 1919—1920 trupele de propagandă au făcut stagiuni frumoase în oraşul nostru, iar în toamna anului următor (1920) s'a ajuns, cu concursul Primăriei, la o stagiune de aproape 3 luni şi tot aşa în iarna anului 1921—1922.

Chiar în toamna anului 1921, Primăria noastră s'a gândit la creiarea unei trupe permanente pentru Banat şi Arad cu sediul în Timişoara cerând în acest scop şi sprijinul Onor Minister al Artelor In adres No 30637 din 1921 cons com din 5 Noemvrie 1921 trimisă On Minister al Artelor Primăria Timişoarei a arătat în mod cat se poate de documentat necesitatea de a se creia zone culturale deal gul frontierelor ţării expuse în măsură cu mult mai mare influenţ lor streine decât regiunile centrale ale ţării.

Astfel, Primăria întrezăria în optimismul său de atunci, creiarea următoarelor zone culturale cu câte un teatru naţional permanent:

1. Zona sud vestică cu sediul în Timişoara, cuprinzând Banatul întreg şi partea sudică a Crişanei (jud. Arad);
2. Zona apuseană cu sediul în Cluj. cuprinzând Crişana de nord cu Oradea-Mare, Satu-Mare, Sălajul şi Cojocna;
3. Zona de miazănoapte cu sediul în Cernăuţi, cuprinzând Maramurăşul, Bucovina şi nordul Basarabiei şi
4. Zona răsăriteană cu sediul în oraşul Chişinău, cuprinzând restul Basarabiei.

Ne am încredinţat însă, mai ales după conferinţa din vară dela Ministerul Artelor şi apoi la consfătuirea primarilor din oraşele apusene ale ţării, ţinută în ziua de 3 Nov. 1923 în Oradea-Mare, că greutăţile ce ne stau în cale sunt atât de mari, încât realizarea ideii în forma propusă de oraşul Timişoara rămâne o problemă a viitorului. Pe lângă greutăţile financiare se mai opune la realizare şi lipsa de material artistic suficient pentru a satisface în acelaş timp exigenţele foarte desvoltate ale publicului dintr'un număr aşa de mare de oraşe.

De aceea la conferinţa dela Oradea Mare, la care au luat parte primarii din Oradea-Mare, Arad, Satu Mare Zălău apoi consilierul cultural al oraşului Timişoara şi în sfârşit toţi membrii Consiliului comunal din Oradea-Mare, s'a cristalizat ideea de a se cere deocamdată cel puţin creiarea zonei apusene

S'a decis în unanimitate şi cu multă înfleţire ca oraşele mari din această zonă, Timişoara Aradul Oradea Mare şi Satu Mare să înscrie anual în bugetul lor o sumă de cel puţin 500 000 lei fiecare şi să stăruiască pe toate caile şi cu toate mijloacele ca sacrificiile, ce sunt dispuse să facă, să nu ră-

www.dacoromanica.ro

mână zadarnice. Trupa națională, ce se va înființa, va avea obligațiunea să dea reprezentațiuni teatrale și în celelalte orașe mai mici dela frontiera apuseană a țării: Lugoj, Caransebeș, Reșița, Oravița. Lipova, Sân-Nicolaul Mare, Brad, Salonta Mare, Beiuș, Zălau, Șimleul Silvaniei, Careii-Mari, Baia Mare și Sighetul Marmației. S'a propus, deci din partea conferinței primarilor, să se facă apel și la primăriile acestor orașe, cerându li-se să înscrie și ele în bugetul lor cel puțin câte 50 000 lei pe an în scopul arătat. In schimb trupa de teatru național va urma să joace și în aceste orașe câte 1-2 săptămâni pe an.

S'a decis apoi să se ceară cel mai larg sprijin dela Onor Minister al Artelor, solicitându-i o subvenție anuală de cel puțin 3 milioane lei. Nu ne îndoim că Ministerul va îmbrățișa cu cea mai mare căldură propunerea inspirată de cel mai curat patriotism al primăriilor orașelor menționate. Motivele, cari impun realizarea neîntârziată a acestui proiect, sunt atât de puternice și de cunoscute, încât nu credem necesar a insista prea mult asupra lor.

Nu cerem teatrul pentru distracție, ci în primul loc și mai ales îl cerem în vederea creșterii patriotice a cetățenilor din această parte a țării, unde cultura și arta românească a trăit veacuri dearândul viață de cenușăreasă retrasă în umbra satelor și în întunerecul mahalalelor. Cerem un teatru-școală cu cele mai bune forțe artistice, cari să facă să răsune cu putere frumosul nostru graiu în inima orașelor înstrăinate și să facă să țâșnească geniul românesc cu vigoare tinerească impunând respect și dragoste nu numai românilor de sânge ci și celor de altă naționalitate. Cerem un teatru bun în interesul prestigiului Statului si al natiunii române, recunoscând în această instituțiune cel mai puternic factor de propagandă națională și de înfrățire sufletească.

Iar pentru a avea un teatru bun, care să fie și o școală accesibilă tuturora si un altar la care să se închine toți copiii țării, socotim că sacrificiul Statului și al comunei nu va putea fi niciodată prea mare. Socotim că, subvenționând cu mână largă acest altar de închinare obștească, oficialitatea (Ministerul și comuna) va putea impune direcțiunii teatrului prețurile cele mai reduse pentru locurile din teatru.

Astfel cel mai scump loc nu va trebui să treacă peste 25 lei iar stalurile II și III pentru funcționari și ofițeri să fie accesibile pentru sume modeste (10—15 lei) câtă vreme studenților și militarilor grade inferioare să li se facă posibilă intrarea în templul artei pentru o taxă de cel mult 5 lei.

Oricine cunoaște împrejurările din această regiune a țării nu poate decât să aplaude propunerea noastră și credem că și factorii în drept o vor găsi justă și o vor aproba.

Teatrul Național, ce s'ar înființa pentru regiunile apusene și nord-vestice ale țării, ar urma să-și ia reședința în orașul Timișoara, care a adus totdeauna și aduce și în timpul de față sacrificiile cele mai mari între orașele țării pentru teatru. Timișoara ar înlesni mai ușor decât celelalte orașe locuințe bune și confortabile membrilor trupei, și având mai mulți chiriași, cari dețin restaurante bune, le-ar putea impune reduceri considerabile pentru membrii trupei, cari nu iau masa în familie. Pe familiști i-ar introduce ca membrii la cooperativa funcționarilor comunali

Dar și prin situația-i geografică e indicat orașul Timișoara să fie locul de reședință al trupei. Aici și-ar începe stagiunea în luna Septemvrie și ar juca și în luna Octomvrie, făcând în acest timp și un mic turneu prin orașele și localitățile mai de seamă din Banat: Lugoj, Caransebeș, Oravița, Reșița, Lipova, Sân-Nicolaul-Mare, etc.

In luna Noemvrie ar urma să joace în Arad, în Decemvrie în Oradea-Mare, în Ianuarie și jumătatea primă a lunei Februarie în orasele Satu-Mare, Careii-Mari, Baia Mare și Sighetul Marmației.

In jumătatea a doua a lunei Februarie, trupa ar reveni din nou la Oradea-Mare, stând aici vreo 3 săptămâni și apoi la Arad, unde deasemenea ar putea sta vreo 3—4 săptămâni. In timpul stagiunilor dela Oradea Mare și Arad, trupa ar putea face și câte un turneu mai scurt prin orașele Zălau, Șimleul-Silvaniei, Salonta Mare, Beiuș și Brad.

La începutul lunei Aprilie trupa s'ar reîntoarce la domiciliu, la Timișoara, unde ar face o nouă stagiune de 5—6 săptămâni și un turneu de câteva săptămâni prin celelalte orașe din Banat.

Pentru lunile de vacanță (Iunie, Iulie și August) deasemenea s'ar putea prevedea un turneu de 2—3 săptămâni prin localitățile balneare: Băile Erculeane (Mehadia) și Buzias.

Pe lângă trupa permanentă și stabilă a zonei culturale apusene, s'ar putea continua și în viitor opera de propagandă a echipelor de teatru compuse d'n elemente dela teatrele naționale din București, Cluj și Craiova firește însă că numai în timpul când trupa proprie dă reprezentațiuni în alte orașe. Orașele interesate ar face și acestor

www.dacoromanica.ro

echipe de propaganda toate înlesnirile posibile, ca local gratuit, luminat și încălzit.

Trupa stabilă s'ar organiza la început pentru drame și comedii ca apoi cu timpul să se întregească și cu elemente de operetă și chiar de operă.

In acest scop, orașul Timișoara a sistematizat încă din anul acesta o catedră de canto la Conservatorul comunal si a inițiat organizarea unei orchestre a școalei, care urmează să funcționeze mai târziu și la teatru, iar în bugetul anului 1925 intenționează să prevadă sistematizarea unei catedre de artă dramatică.

Animați de asemenea sentimente și mânați de dorul de mai bine, conducătorii orașului nostru așteaptă cu încredere hotărîrea factorilor chemați, cerând în acest scop concursul binevoitor al întregei suflări românești.

Primiți, Vă rugăm, asigurarea deosebitei noastre stime și considerațiuni.

Din ședința Consiliului comunal ținută în Timișoara, la 24 Noemvrie 1923.

Dr. L. Georgevici
Primar

La Librăria ALEXANDRU STĂNCIULESCU

Se poate executa ori-ce fel de ștampile

SECȚIUNE SPECIALĂ

pentru fabricarea ștampilelor de cauciuc și metal, oficiale și particulare

CU PREȚURILE CELE MAI AVANTAJOASE

ROMANIA

COMITETUL ȘCOLAR

Comuna Drânceni jud. Teleorman

No ... .

192... Luna ... ziua ...

Model

LIGA CHIRIAȘILOR

Str. Halelor No. 19

Intrat la No. ... .

192... Luna ... ziua ...

Model

www.dacoromanica.ro

Activitatea constructivă a oraşelor noastre în ultimii ani

Pentru lucrarea cu caracter internaţional a d-lui *Henri Sellier,* acum foarte cunoscută în cercurile de specialişti, şi anume „*La crise du logement*“, am avut onoarea să fiu însărcinat cu darea de seamă asupra acestei chestiuni în ce priveşte România[1]). Acea dare de seamă am făcut o în 1920, aşa că, cu drept cuvânt, „*Biroul Internaţional al Muncei*“ de pe lângă „*Societatea Naţiunilor*“ din Geneva, îmi comunică prin scrisoarea din Mai anul acesta că ar avea nevoie de o complectare a dării de seamă şi dela 1920 încoace, pentru alcătuirea unui studiu comparat asupra dezvoltării *problemei locuinţelor* după război[2]). Cele de mai jos ar fi şi un răspuns la invitaţie.

Este adevărat că la noi în ţară nu s'a tratat, documentat şi sistematizat această chestiune, pe care, mai ales municipalităţile occidentale o consideră ca o problemă de primul ordin şi sunt constant preocupate de rezolvirea ei. Credem că, Uniunea Oraşelor din România va înscrie printre problemele de interes general, ce-şi propune a studia, şi pe aceia a locuinţelor şi nădăjduesc că, cele ce voi adăoga mai jos, la precitatul meu studiu, va contribui la documentarea chestiunei.

In studiul meu anterior asupra Problemei Locuinţei în România, arătăm că activitatea noastră constructivă trebuie divizată în patru etape, şi anume, după ordinea urgenţei :

1. Reconstruirea locuinţelor urbane şi a satelor sau fermelor distruse de război.

2. Terminarea construcţiilor suspendate din cauza războiului.

3. Construirea de noi locuinţe în centrele populate, cari d n cauza nouei situaţii a ţărei au luat o dezvoltare importantă şi deci unde criza de locuinţe este mai acută :

4. Imbunătăţirea locuinţelor insalubre, „creieri de noui colonii“ şi sate, ca o urmare a reformei agrare în toate provinciile ţărei întregite.

Arătând că imediat după război nu s'a făcut aproape nimic în vreuna din cele patru etape, conchidem că suntem încă neorganizaţi pentru un program aşa de vast, nici la oraşe, nici la sate, şi că el reprezintă o activitate peste puterile generaţiei noastre.

Nevoia de locuinţe a fost atât de mare şi

---

1) „*La crise du logement*“ par Henri Sellier, p. 536—550.

2) Iată textul scrisoarei Biroului Internaţional al Muncei.

SOCIETATEA NAŢIUNILOR
Biroul Internaţional al Muncei
Geneva, 17 Mai 1923

Stimate Domn,

Biroul Internaţional al Muncei se ocupă de alcătuirea unui studiu comparat asupra dezvoltărei problemei locuinţelor după război.

Asupra României nu posedăm încă decât prea puţin material.

In raportul prezentat de d-l Henri Sellier Consiliului General al Senei în 1921, relativ la criza locuinţelor, am găsit redat interesantul d-voastră studiu asupra locuinţelor în România, fiind sursa cea mai importantă şi mai de preţ pe care o posedăm, intenţionăm şi bazăm studiul nostru pe datele pe care le conţine ; totuşi astăzi, această sursă are cusurul de a purta data anului 1921.

Vă adresăm deci rugămintea de a ne onora cu colaborarea d-v., trimiţându-ne toate datele, statisticile şi indicaţiile menite să aducă la zi lucrarea d-v. In special ar fi interesant de ştiut dacă există date mai recente analoage acelora din 1921 (utilizate în introducerea studiului d-v. şi publicate de curând în anuarul statistic al României pe 1922, pag. 40).

Pe lângă acestea partea privitoare la reconstruirea regiunilor devastate precum ş celelalte laturi ale chestiunei (numărul locuinţelor noi, chiriile, preţul materialelor, etc.) ar câştiga prin o punere la punct, semnalând schimbările ce s'au produs dela data publicării studiului d v.

Mă grăbesc să adaog că făcând uz în o largă măsură de datele pe care veţi binevoi a i le trimite, Biroul Internaţional al Muncei se va socoti fericit de a vă putea cita printre colaboratorii săi desinteresaţi.

Mulţumindu-vă anticipat pentru binevoitorul d-v. concurs, vă rog Stimate Domn să primiţi asigurarea distinsei noastre consideraţiuni.

Divizia de Informaţiuni şi relaţiuni
p. Şeful Diviziei
(ss) *Dr. A. Stocker*

www.dacoromanica.ro

raporturile dintre chiriași și proprietari au devenit atât de încordate, încât guvernanții, au găsit printre picături, timpul a se ocupa și regulamenta în două chestiuni relative la locuință și anume:

a) legea pentru încurajarea construcțiilor de cladiri din 23 Iulie 1921[3]) cu accesoriile ei, legea de împroprietărire în orașe a funcționarilor, invalizilor de război, văduvelor cu orfani de razboi și demobilizaților din Octomvrie 1921:

b) diferite legi cu privire la chirii și oficii de închirieri[4]).

Desigur că legea pentru încurajarea construcțiilor de clădiri, deși cu multe lipsuri în ea, după cum am avut ocazie să arat într'o ședință a Secției Industriale a Institutului Social, ținută în timpul când se proecta legea, era totuși *o lege constructiva* pe când legea și modificările ei, cu privire la chirii, era o *lege preventivă și de ordine socială.*

Nu este în intenț a noastră să ne mai ocupăm în detaliu de economia acestor legi de ordine socială. In *„International Lympoșium on Rent Legislation"* am arătat cu p i-vire la România fazele prin care a trecut legislația asupra chiriilor dela 1916 încoace și efectele acestei legislații.

In ce privește latura strictă a construirei de locuințe putem adăoga la cele spuse în citatul raport, că, dacă în prima ei fază, legea chiriilor a încurajat construcțiile noui, căutate de cei fără locuințe și cu resurse bănești, în faza actuală, această legislație a început să devină o piedică pentru construcțiile noi, prin faptul că cei cu resurse s'au îndestulat întru câtva cu locuințe noi, locuințe care acum au început a deveni nerentabile, și numai libera tranzacție, prin urcarea vertig noasă a prețurilor chiriilor la casele vechi și deseori insalubre, ar da un nou avânt construcțiilor noi spre a fi preferite la ușoare sporuri față de prețurile la care ar ajunge cele vechi.

Ne vom ocupa însă în trecere de esența legei de încurajare a construcțiilor și mai ales de efectele ei.

Legea de încurajare a construcțiilor din 1921, urma ca să ofere urmatoarele avantagii: *fiscale,* prin scutiri de impozite pe zece ani a construcțiilor noi; *economice,* prin lăsarea liberă a tranzacțiilor asupra construcțiilor noi și reduceri la taxele de transport pe calea ferată și navigațiune a materialelor de construcții, și punerea în vânzare în scop de construcție a locurilor virane aparținând statului, județelor și comunelor, *precum și prin crearea unui fond de construcțiuni* format din impozite asupra locurilor virane și asupra chiriilor noilor construcțiuni.

In fine, legea mai impunea obligații pentru societățile anonime și pe cei cu venituri mai mari ca 250.000 lei anual să-și construiască locuințe proprii sau pentru personalul lor Asemenea caută a încuraja *cooperativele* pentru construcțiuni.

Să vedem însă dacă legea a dat rezultatele dorite și cauzele acelor rezultate.

(Continuare în numărul viitor).

Cincinat Sfintescu
Inginer Șef, Director General al Casei Lucrărilor orașului București
Prof. la Șc. Sup. de Arhitectură din București și la Școala Specială a Ofițerilor de Geniu

3) Legea aceasta e numită și legea Trancu-Iași, după numele Ministrului propunător al legei în parlament. (A se vedea și broșura Problema Locuințelor de Trancu-Iași, 1923).

4) In această chestiune am publicat măsurile luate în România și rezultatele obținute, pe scurt în *„The Bulletin of the International Garden Cities and Town Planning Federation"* (an international symposium an rent restriction legislation) 1 Iulie 1923.

www.dacoromanica.ro

CĂRŢI DIN EDITURA ŞI DEPOZITUL

Librăriei ALEXANDRU STĂNCIULESCU

	Lei	B.
Anestin. In foc, povestiri din războiul nostru 1916—1918	10	—
Ed. About. Căsătoriile la Paris (roman)	15	—
Bănăţeanu. Pacea lumei	3	—
Boltus Lucian. Contribuţiuni la rezolvirea problemei funcţionarismului în Stat	1	50
Blasco Ibanez. Oarda, roman	20	—
Cosmin Radu. Românii la Budapesta, Desrobitorii, vol. I.	25	—
Cosmin Radu. Românii la Budapesta, în Capitala lui Bela Kun vol II	30	—
Constantinescu. Schiţe din Norvegia (impresii din călătorie).	12	—
Constantinescu Elena. Poveşti şi născociri pentru copii	20	—
Războiul Nostru cu o prefaţă de Octav Goga	12	—
Dorin Rocot. Atrocităţile Austro Ungare în Serbia	5	—
Duscian Dr. Un an şi opt luni sub bolşevici (1918—112)	15	—
Eminescu. Dela Nistru până la Tisa	10	—
Grigorovi a. uma fost odată (Istor. Bucovinei)	6	—
Guyau Jean. Educaţie şi Ereditate tradus de Stefan Constinescu.	20	—
Grünfeld Dr. Bolile venerice şi sexuale	6	—
Herjeu C. N General. Studii şi critici Militare 400 pagini	25	—
Feuillet. Romanul unui tînăr sărac tradus	15	—
Hugo Victor. Notre Dame din Paris, vol. I şi II, ediţie completă	40	—
Hoff Paoul. Batalia de isivă (studiu militar) 18 Iulie 1 Noembr 1919	10	—
Lovinescu. Evoluţionare	10	—
Meteoru Argeşa. Thalasa Nuvele	9	—
Manolescu Colonel. Amamata în faţa noului cu ent d (d militar)	12	—
M Negru. Henrik Ibsen. Viaţa şi opera Filosofească	12	—
Nedelcianu I L şi egulam nte privitoare. Pr p t ea m lă d n D brogea	6	—
Popescu Râmnceanu. Lupţele Românilor din Arde (848—1819)	20	—
Mota I. Ioan Protocolele înţelepţilor Sionului tradu er	35	—
Popevici Aurel Naţionalism sau democraţie o. crit că a c l aţei moderne	16	—
Competentu Nae. Ştiute şi Neştiute întâmplări din viaţa reală	40	—

	Lei	B
Iarca Alexandru General. Destinul şi Istoria Ovreiască. Femeia în ortodoxa ovreiască şi creştină.	25	—
Savel Vasilescu. Contimporani Schiţe şi portrete literare	12	—
Dr. N. C. Paulescu. Cele patru patimi şi remedi lor	20	—
Paulescu N. C. Dr. Spitalul. Coranul, Talmudul, Cahalul	25	—
Marian B. Dicţionar de citate Româneşti	18	—
Steriad H. Robert. Traducere de M. Negrim viaţa lui Oscar Wilde.	25	—
Rebreanu. Rscoala Morţilor (istoricul Românilor din Ardeal)	5	—
Romanescu. Azta dramatică	6	—
Ştefu Maior. Topografia militară (citirea hărţilor şi topografia regulată)	12	—
Speranţa. Ancdote de post	20	—
Schaw B. Mediul în dilemă (comedie) piesă de teatru în 5 acte.	8	—
Trancu-Iaşi Gr. L. Probleme Sociale	8	—
Trancu-Iaşi. Chestiuni economice şi financiare	10	—
Tratatul de pace de la Verssailes	2	—
Tolstoi. Hagi Murad tradus de G Raus	12	—
Xenopol. Istoria partidelor politice în România (împreunat vol. I şi I)	40	—
Zamfirolu E. Evoluţia Proprietăţi imobiliare Rurale în Bulgaria (1878—1916)	6	—
Dariu Popp şi Rebreanu. Cărţi poştale, 10 modele cu motive Româneşti, bucata	—	50
Friederich Nietzsche. Anticrisul trad. de d. G. B. Rareş	8	—
Meşterul Manole Pentru Carpaţi noştrii studiu.	10	—
Dumitrescu M. Politica lui Napoleon I	8	—
Negoescu A. Educaţiunea Română	4	
Negoescu Cristu. Ardealul nostru	50	—
Merimê Prosper. Vasul Nălucă	8	
Popescu I. Pedagogie.	0	—
Popescu I. Psihologie empirică	20	
Statilescu. Educaţia individuală şi morală	2	—
Speranţă Th. Poetica	10	—
Speranţă Th. Psihologia pentru toţi	12	—
Stefănescu-Iacint. Spre Capăt roman	4	
Virgilii Marions Georgconi	10	—
Le Bon Gustav. Psihologa războiului traducere de Crasan Profesor	16	—
Caşolţeanu E. Codul Civil German.	40	—

NOUA LEGE a CHIRIILOR

în vigoare din 14 APRILIE 1923 Lei 20.

NB. Se poate comanda orice cărţi române şi străine.

www.dacoromanica.ro

Cărți din Editura și Depozitul

Librăriei ALEXANDRU STĂNCIULESCU

Biblioteca de popularizarea științei

		Lei B.
No. 1.	Cât şi cum se munceşte în America	9.—
„ 2.	Istoria lui George Stephenson	3.25
„ 3.	Cum să înveţi stelele de *V. Anestin*	sub tipar
„ 4.	Amundsen şi cucerirea polului sud	4.50
„ 5.	*B. Palissy* de *I. Simionescu*	1.25
„ 6.	Cărbunele de pământ de *I. Simionescu*	3.50
„ 7.	Petrolul de *I. Simionescu*	6 50
„ 8.	Din viaţa pământului de *I. Simionescu*	5.—
„ 9.	Sarea de *I. Simionescu*	3.—
„ 10.	România de eri de *I. Simionescu*	6.50
„ 11.	Ţara Românească de *I. Simionescu*	3.50
„ 12.	Din tainele florilor de *I. Simionescu*	8 50
„ 13.	Plante veninoase de *Valeriu Puşcariu*	sub tipar
„ 14.	Lecturi geologice de *I. Simionescu*	6.50
„ 15.	Bulgaria de *I. Simionescu*	4.—
„ 16.	Din lumea păsărilor noastre de *I. Simionescu*	7.—
„ 17.	Mamiferele noastre de *I. Simionescu*	7.—
„ 18.	Reptilele şi Batracenele din România de *I. Simionescu*	6.—
„ 19.	Peştii apelor noastre de *I. Simionescu*	6 50
„ 20.	Fierul de *I. Simionescu*	sub tipar
„ 21.	Lecţiuni botanice de *I. Simionescu*	6.50
„ 22.	Radiul şi Radio-activitatea de *C. V. Gheorghiu*	6.—
„ 23.	Mamiferele din Africa de *I. Simionescu*	4.—
„ 24.	Lecturi Zoologice de *I. Simionescu*	8.—

Biblioteca Pedagogică

No. 1.	Didactica Magna de *Amos Comenius*	12,—
„ 2.	Câteva idei asupra educaţiunei. Partea I de *Locke*	4,25
„ 3.	Pedagogia practică de *A. Mathias*	32,—
„ 4.	Introducere în pedagogia lui Herbart de *Chr. Ufer*	sub tipar
„ 5.	Leonard şi Gertruda de *Pestalozzi*	42,—
„ 6.	Psihologia Pedagogică de *Em. Martig*	sub tipar
„ 7.	Eroii de *Th. Carlyle*	16,—
„ 8.	Câteva idei asupra educaţiunei. Parfea II de *Locke*	2,50
„ 9	Emil de Rousseau trad. de *G. Adamescu*	sub tipar
„ 10.	Pedagogia lui Spencer de *G. G. Antonescu*	4,50
„ 11.	Educaţia cetăţenească	epuizat
„ 12.	Pedagogia lui Pestalozzi de *G. G. Antonescu*	6,50
„ 13.	Şcoala educativă de *N. Moisescu*	sub tipar
„ 14.	Introducere în filosofie de Paulsen, traducere de *I. Lupu* şi *D. Puşchilă*	18 —
„ 15.	Psihologia pentru şcoalele normale de *I. Nisipeanu*	sub tipar
„ 16.	Evoluţia sistemelor de morală de *Gr Tăuşan*	5,—
„ 17.	Cultivarea minţii cu ajutorul biologiei de *N. Moisescu*	15,—
„ 18	Filosofia lui Plotin de *Gr. Tăuşan*	25.—
„ 19.	Trei studii filosofice de *Gr. Tăuşan*	6.—
„ 20.	Metodologia dupe F. Collard de *I. Isbăşeanu*	30,—
„ 21.	Educaţia fetelor de Fénelon trad. de *C. Sudeţeanu*	10,—
„ 22.	Probleme de logică de *I. Petrovici*	sub tipar
„ 23.	Introducere în metafizică de *I. Petrovici*	sub tipar

Biblioteca autorilor clasici Greci şi Romani

		Lei B.
No. 1.	Eutropius tradus de *G. Popa Liseanu*	12.—
„ 2.	Juvenalis, tradus de *Anghel Marinescu*	30.—
„ 3.	Analele lui Tacit, Vol. I, tradus de *E. Lovinescu*	22.—
„ 4.	Analele lui Tacit, Vol. II, tradus de *E. Lovinescu*	20.—
„ 5.	Iliada, traducere de *G. Murnu*	11.50
„ 6.	Visul lui Scipio, traducere de *St. Ioan*	—.80
„ 7.	Corespondenţa lui Pliniu cu împăratul Traian, traducere de *G. Popa-Lisseanu*	4.—
„ 8.	Sofocle, Oedip la Colona, trad, de *Mihail Iorgulescu*	3.25
„ 9.	Alcesta, traducere de *M. Iorgulescu*	2 25
„ 10.	Comediile lui Terenţiu, trad. de *Vintilă Pop*	8.75
„ 11.	Despre Legea agrară— Cicero—traducere de *I. Suchianu*	4.—
„ 12.	De Germania—Tacitus - de *I. Sachelarie*	4.50
„ 13.	Pindar. Odă lui Arcesilau trad. de *Arthur Berar*	8.50
„ 14.	Operile lui Cajus Sallustius tr. *Fr. Chiriac*	sub tip.
„ 15.	Plato traducere de *C. Papacostea*	sub tipar
„ 16.	Odele şi epodele lui Horaţiu	22.—
„ 17.	Din comoara de înţelepciune antică de *G. Murnu*	8.—
„ 18.	Norii. — Ariotophan — traducere de *I. Bileţki-Albescu*	8.—
„ 19.	Către mine însu-mi— Marc Aureliu— traducere de *Bezaechi*	sub tipar
„ 20.	Satire şi scrisori — Horatius — traducere de *E. Lovinescu*	30.—

Biblioteca pentru popor

No. 1.	Alexandria	7,50
„ 2,	Arghir şi Elena	2,50
„ 3.	Isopia	6,—
„ 4.	Genoveva de Brabant	8,—
„ 5.	Răvaşele unui doctor. Partea I	
„ 6.	Răvaşele unui doctor. Partea II	10.50
„ 7.	Răvaşele unui doctor. Partea III	
„ 8.	Povestea vorbei de *Anton Pann*	8,—
„ 9.	Carte despre drepturi şi datorii	epuizat
„ 10.	Povestiri de petrecere şi de folos	6.—
„ 11.	Povestiri din Halimă Partea I şi II	15.—
„ 12.	Glume: Vorbe de clacă	10,—
„ 13.	Ioasaf şi Varlaam	8,—
„ 14.	Vatra strămoşească de *Gr. Tăuşan*	1,—
„ 15.	Istoria frumosului Iosif şi Asineta de *C. Bobulescu*	1,75
„ 16.	Povestiri pentru popor de *L. N. Tolstoi* trad. de *Harrea* Vol. I	3,50
„ 17.	Poveştile florilor de *I. Dragoslav* Vol. I	8,—
„ 18.	„ „ *I. Dragoslav* „ II	8.—
„ 19.	Povestiri pentru popor de *L. N. Tolstoi* traducere de Harrea Vol. II	10.—
„ 20.	Cartea vrednicilor românești de *G. Coşbuc*	sub tip.
„ 21.	Cum s'a întins cultura cartofului	3,—
„ 22.	Sfaturi pentru Păstrarea sănătăţii de Dr. *A. Filotti*	1,50
„ 23.	Legile Ţării de *A. Gorovei*	15,—

www.dacoromanica.ro